

Coproducten verwaarden

Stel, je bent producent in de levensmiddelenindustrie. Van bijvoorbeeld de aardappels die je gebruikt voor chipsproductie blijft een deel 'onbruikbaar' product over. Gooi je het weg? Zonde, deze stromen kunnen interessant zijn voor de diervoederindustrie. In de afgelopen jaren is het gebruik van zogenoemde coproducten licht gestegen.

Jasper Lentz

Bij de productie van bier, frites en suiker blijven natte producten over die als vochtrijk diervoeder worden afgezet. Er zijn naast natte coproducten ook droge, die worden door de mengvoederindustrie verwerkt. De afzet van de natte coproducten uit de levensmiddelenindustrie aan veehouders is in 2015 in vergelijking met 2014 met 2,6 procent gestegen. Dat blijkt uit cijfers van de Overleggroep Producenten Natte Veevoerders (OPNV). En hoewel de afzet afhankelijk is van de productie van levensmiddelen, was er de laatste jaren een lichte groei. OPNV-secretaris Wim Thielen somt de in zijn ogen belangrijkste natte coproducten op. "De meest voorkomende zijn perspulp, bietenpulp, tarwezetmeel, bierbostel en producten uit de aardappelverwerkende industrie." Thielen wil met het OPNV de toepassing van deze producten, de vochtige voedermiddelen, bevorderen. Hij vertelt over de mogelijkheden van bierbostel: "Het bestaat hoofdzakelijk uit de kaf- en eiwitdelen van de gemoute brouwergerst. De brouwer haalt de koolhydraten eruit. Wat overblijft is een product dat dient als voer met veel eiwit en mineralen." Volgens OPNV bestaat er een duidelijke scheidslijn tussen de coproducten die geschikt zijn voor rundvee en varkens. "Voor rundvee zijn vezelrijke producten geschikt. Varkens hebben voorkeur voor goed verteerbare producten. Zo kunnen zij alleen aardappelproducten verteren die een hitte behandeling hebben ondergaan."

Houdbaar

Naast bierbostel zijn er tal van producten die gebruikt kunnen worden als veevoeder. Niet allemaal zijn ze even praktisch toepasbaar.

Bierbostel heeft een houdbaarheid van ongeveer zes maanden, mits goed afgedekt. Een ander nadeel van coproducten is het feit dat de levering ervan afhankelijk is van de productie van de levensmiddelen. Bij Agrifirm beamen ze dat door te zeggen dat de aanlevering van de veelal droge, coproducten een andere dynamiek kent. Buiten dat ziet de voederfabrikant vooral voordelen, met name op het gebied van circulaire economie, in het gebruik van de producten. Wordt het coproduct niet rechtstreeks van de fabriek naar de boer gebracht, dan bestaat de kans dat het door Agrifirm in het voer verwerkt is. Niet voor niets bestaat 47 procent van alle producten die Agrifirm gebruikt in veevoer uit coproducten uit de levensmiddelenindustrie en *biobased economy*. "De praktijk geeft aan dat restproducten uit de voedingsmiddelenindustrie als waardevolle grondstof toegepast kunnen worden in veevoerders. We verwachten dan ook dat er nog meer reststromen op de markt gaan komen", vertelt Peter Boudeling, directeur inkoop bij Agrifirm. "Wij gebruiken restproducten uit de productie van bijvoorbeeld chips, chocoladerepen en koekjes als grondstof voor varkensvoer. En restproducten uit de suikerindustrie worden toegepast als grondstof voor mengvoer voor rundvee."

Circulaire bio-economy

Edwin Keijsers is onderzoeker bij Wageningen Food & Biobased Research en bekijkt onder meer wat er met restproducten gedaan kan worden om ze ergens anders weer toe te passen. "We onderzoeken bijvoorbeeld of we industriële tussenproducten, zoals chemicaliën, functionele eiwitten en vezels voor bouwmaterialen en papier kunnen

BIETENPULP ALS DIERVOER

Bietenpulp ontstaat bij de bereiding van concentraten voor de voedingsmiddelenindustrie. Past in het rundveeantsoen.

Foto: Wageningen Food & Biobased Research

maken van bestanddelen uit gras en waterplanten. Wat daarbij overblijft zou heel goed kunnen dienen als veevoer." Wageningen Livestock Research onderzoekt vervolgens de bruikbaarheid van coproducten als diervoedergrondstof. Gert van Duinkerken, hoofd van de afdeling diervoeding vertelt: "Nederland is kampioen coproducten benutten in de veehouderij. Ten opzichte van andere landen maken we meer gebruik van coproducten als onderdeel van diervoeder. Door het ver-

loopt het aandeel van deze producten in sommige diervoeders op tot tweederde van de gebruikte grondstoffen." Van Duinkerken is ervan overtuigd dat door de aandacht van zowel bedrijfsleven als onderzoek in Nederland voor het gebruik van coproducten in de veehouderij het mogelijk is om vooruitgang te boeken in het sluiten van kringlopen en het reduceren van grondstofverlies. "Daarmee werken we richting een circulaire bio-economy." In zo'n circulaire economie is het

'ER WORDT BIJNA NIETS WEGGEGOOD'

waarden van coproducten uit de levensmiddelen-, dranken- en bio-ethanolindustrie, zoals aardappelschillen, bierbostel en bietenpulp, tot diervoeder reduceert de diervoederindustrie verlies en verspilling van hoogwaardige voedermiddelen. Tegenwoordig

doel de transitie van een lineaire economie met eindige grondstoffen naar een economie waarin grondstoffen en producten in een gesloten kringloop blijven.

